

**LAUKAAN PERUSTURVAPALVELUJEN ASIAKASMAKSUT 25.8.2022
ALKAEN**

Laukaan perusturvalautakunta 25.8.2022

SISÄLLYS

1 YLEISIÄ PERIAATTEITA	1
1.1 Asiakasmaksulaki.....	2
1.2 Asiakasmaksun enimmäismäärä	2
1.3 Asiakasmaksun alentaminen tai perimättä jättäminen	2
1.4 Maksukyvyn mukainen maksujen tarkistaminen ja määrittäminen	3
1.5 Maksukatto	3
1.6 Viranomaisen tiedonsaantioikeus.....	4
1.7. Rintamaveteraanit	5
1.8 Poissaolot palvelusta	5
2 KOTONA ANNETTAVA PALVELU.....	6
2.1 Lapsiperheiden tilapäinen ja säännöllinen kotipalvelu	6
2.2 Ikääntyneiden henkilöiden tilapäinen kotihoito	7
2.3 Ikääntyneiden säännöllinen kotihoito, kotisairaanhoito ja kotipalvelu	7
2.3.1 Palvelun myöntäminen	8
2.3.2 Palvelu- ja hoitosuunnitelma	8
2.3.3 Tulorajat ja asiakasmaksupäätös.....	8
2.4 Tukipalvelut	13
2.4.1 Ateriapalvelu.....	13
2.4.2 Turvapalvelu	14
2.4.4 Peseytymispalvelu	14
2.5 Ikääntyneiden henkilöiden päivätoiminta	15

2.7 Sosiaalihuoltolain mukainen liikkumista tukeva palvelu	15
2.8 Kotiin annettava perhehoito	16
3 SOSIAALIHUOLTOLAIN MUKAISET ASUMISPALVELUT	17
3.1 Lyhytaikainen perhehoito	17
3.2 Omaishoitajien vapaan aikainen hoito	17
3.3 Sosiaalihuoltolain 27 b §:n nojalla järjestettävän vapaan aikainen hoito	18
3.4 Tuettu asuminen.....	18
3.5 Lyhytaikainen palveluasuminen ja siihen liittyvät maksut.....	19
3.6 Pitkäaikainen palveluasuminen.....	19
3.6.1 Palvelusta perittävä maksu	19
3.7 Lyhytaikainen tehostettu palveluasuminen.....	20
3.8 Pitkäaikainen perhehoito.....	21
3.9 Pitkäaikainen tehostettu palveluasuminen	21
3.9.1 Pitkäaikaisesta perhehoidosta ja tehostetusta palveluasumisesta perittävät maksut	
2 2	
3.9.2 Maksuissa huomioon otavat tulot.....	23
3.9.3 Tuloista tehtävät vähennykset	23
3.9.4 Palvelun keskeytyksen vaikutus asiakasmaksuun	24
4 VAMMAISPALVELULAIN MUKAISET MAKSUT	25
4.1 Maksuttomat vammaispalvelulain mukaiset palvelut.....	25
4.2 Vammaispalvelulain mukainen päivätoiminta.....	26
4.2.1 Kehitysvammalain mukainen päivä- ja työtoiminta.....	27
4.2.2 Vammaispalvelulain mukainen kuljetuspalvelu.....	27
4.2.3 Asunnon muutostyöt.....	28

4.2.4 Vammaispalvelulain mukaisen asumispalvelun maksut	28
4.3 Kehitysvammalain mukaisen asumispalvelun maksut.....	29
4.3.1 Kehitysvammalain perusteella järjestetty lyhytaikainen asumispalvelu	29
4.3.3 Kehitysvammalain mukaisen pitkäaikaisen asumispalvelun maksut	29
4.4 Kehitysvammalain mukainen perhehoito.....	30
4.4.1 Pitkäaikainen pitkäaikainen perhehoito	30
4.4.2 Lyhytaikainen perhehoito	31
4.4.3 Omaishoitajan vapaan aikainen hoito	32
4.5 Kehitysvammaisten laitoshoidon	32
4.6 Kuntoutushoidon maksut	33
5 LASTENSUOJELUN MAKSUT	34
5.1 Vanhemmilta perittävät maksut	34
5.2 Lapselta tai nuorelta perittävä maksu.....	35

1 YLEISIÄ PERIAATTEITA

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut ovat voimassa 1.1.2022 alkaen. Kaikissa asiakasmaksupäätöksissä sovelletaan lakia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (734/1992), asetusta sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (912/1992) ja asiakasmaksulain osittaisuudistusta (1201/2020).

Osa sosiaali- ja terveydenhuollon maksuista on sidottu indekseihin (kansaneläke- ja työeläkeindeksi) ja indeksitarkastukset tehdään voimassa olevan lainsäädännön mukaan pääsääntöisesti joka toinen vuosi.

Perusturvapalvelujen toimintaa ohjaavat lait:

- Lakiin sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista (812/2000)
- Sosiaalihuoltolakiin (1301/2014) ja -asetukseen (607/83)
- Kansanterveyslakiin (kansanterveysterveyslaki 66/72)
- Terveystalolakiin (1326/2010)
- Lakiin ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista (ns. vanhuspalvelulaki 980/2012)
- Vammaispalvelulaki (Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista 380/1987)
- Laki kehitysvammaisten erityishuollosta (519/1977, 381/2016)
- Lastensuojelulaki 417/2007
- Perhehoitolaki 263/2015

Asiakasmaksujen soveltamisohjeet ohjaavat asiakasmaksujen määrittelyä.

1.1 Asiakasmaksulaki

Kaikissa asiakasmaksuissa sovelletaan asiakasmaksulakia, joka sisältää asiakasmaksujen yleiset periaatteet. Asiakasmaksulaissa on myös määritelty maksuttomat sosiaali- ja terveyspalvelut. Asiakasmaksulain perusteella palvelujen käyttäjältä voidaan periä maksu, jos palvelua ei ole lailla säädetty maksuttomaksi.

1.2 Asiakasmaksun enimmäismäärä

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (1992/734) 2 § mukaan palvelusta perittävä maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen.

1.3 Asiakasmaksun alentaminen tai perimättä jättäminen

Lain 11 §:ssä säädetään, että sosiaalihuollon palveluista määrätty maksu ja terveydenhuollon palveluista henkilön maksukyvyn mukaan määrättyä maksua tulee alentaa tai jättää maksu kokonaan perimättä, jos maksun periminen vaarantaa asiakkaan tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista. Asiakasmaksun huojentamisessa arvioidaan asiakkaan ja perheen kokonaistaloudellinen tilanne asiakkaan etua ajatellen ja kokonaisvaltaista harkintaa käyttäen. Kunta voi päättää, että myös muista kuin 1 momentissa tarkoitetuista, sen järjestämisvastuulle kuuluvista palveluista määrättävää maksua alennetaan tai se jätetään perimättä 1 momentissa säädettyillä perusteilla.

Velvoittavuus koskee kaikkia sosiaalipalvelujen tulosisällisiä ja tasasuuruksia maksuja. Päätös maksun alentamisesta tehdään toimeentulotuen myöntämistä vastaavilla periaatteilla huomioiden erityiset tarpeet tai olosuhteet, koska tavoitteena on ennaltaehkäistä toimeentulotuen tarvetta.

Maksun alentamisen ja perimättä jättämisen on oltava ensisijaista toimeentulotuesta annetussa laissa (1412/1997) tarkoitettuun toimeentulotukeen nähden. Maksun alentamista haettaessa edellytetään, että asiakkaalle kuuluvat, asiakasmaksun alentamiseen nähden ensisijaiset Kelan etuudet (kuten takuueläke, hoitotuki ja₂ asumistuki) on haettu. Hoitotuen osalta on

arvioitava, vastaako hoitotuen taso asiakkaan tosiasiallista tuen tarvetta. Palveluasumisessa sekä tehostetussa palveluasumisessa on huomioitava, että asiakkaalle tulee jäädä käyttöön 167euron käteisvara.

Kunnan on annettava asiakkaalle tieto siitä, mitä laissa säädetään maksun alentamisesta ja perimättä jättämisestä. Tieto on annettava ennen ensimmäistä palvelutapahtumaa tai sen yhteydessä. Jos tiedon antaminen ei ole mahdollista ennen palvelutapahtumaa tai sen yhteydessä, sen voi antaa myöhemmin, kuitenkin viimeistään laskutettaessa. Tieto on annettava siten, että asiakas riittävästi ymmärtää sen sisällön. Tietoa annettaessa asiakkaalle on annettava sen tahon nimi ja yhteystiedot, jolta asiakas voi tarvittaessa pyytää lisätietoja. Edellä mainittu tieto on annettava asiakkaalle henkilökohtaisesti kirjallisesti tai suullisesti. Jos tieto annetaan muulla tavalla kuin kirjallisesti, asiakkaalle on hänen pyynnöstään annettava tieto myös kirjallisena. Asiakkaalle tehdään aina kirjallinen päätös maksun alentamisesta tai perimättä jättämisestä.

1.4 Maksukyvyn mukainen maksujen tarkistaminen ja määrittäminen

Maksukyvyn mukaisesti määräytyvästä maksusta päätös tehdään toistaiseksi voimassa olevaksi. Maksua tulee tarkistaa tilanteessa, jolloin

- *asiakkaan tai hänen perheensä tulot ovat muuttuneet*
- *asiakkaan tai hänen puolisonsa oikeus säädettyihin vähennyksiin on muuttunut*
- *perheen olosuhteet ovat muuttuneet*
- *maksu osoittautuu virheelliseksi*
- *asiakassuunnitelmaa muutetaan siten, että sillä on vaikutusta asiakasmaksun suuruuteen*
- *kunnan maksuperusteita muutetaan siten, että sillä on vaikutusta asiakasmaksun suuruuteen.*

Jos maksua koskeva päätös on perustunut asiakkaan tai hänen edustajansa antamiin virheellisiin tietoihin, maksu voidaan oikaista takautuvasti enintään yhden vuoden ajalta.

1.5 Maksukatto

Kalenterivuoden aikana asiakkaalle aiheutuville terveydenhuollon kustannuksille on säädetty vuotuinen yläraja eli maksukatto, joka on 692 euroa vuonna 2022. Maksukattoa kerryttävää yhteismäärää laskettaessa huomioidaan kalenterivuoden (1.1. - 31.12.) aikana kertyneet maksut. Kertymä määräytyy hoitojakson mukaisesti, ei laskun eräpäivän tai maksupäivän. Maksukaton täyttyttyä asiakas saa maksukaton piiriin kuuluvat palvelut pääsääntöisesti maksutta kyseisen kalenterivuoden loppuun asti, poikkeuksena lyhytaikaisesta laitoshoidosta perittävä enintään 22,80 euron hoitopäivämaksu 1.1.2022 alkaen.

Alle 18-vuotiaan asiakkaan käyttämistä palveluista perityt maksut voidaan ottaa huomioon yhdessä hänen huoltajansa maksujen kanssa. Tällöin palvelut ovat mukaisesti maksuttomia kaikille henkilöille, joiden maksut otetaan yhdessä huomioon.

Asiakkaan on seurattava maksukattonsa ylittymistä itse. Kun maksukatto on ylittynyt, kunnan tai kuntayhtymän on annettava asiakkaalle maksukaton ylittymistä koskeva todistus. Todistuksen saamiseksi asiakkaan on pyydettäessä esitettävä alkuperäiset tositteet hänen itsensä tai hänen huollettavinaan olevien alaikäisten lasten saamista palveluista suoritetuista maksuista.

Jos palvelun käyttäjä on maksanut maksukattoon sisältyvistä palveluista enemmän kuin 692 euroa kalenterivuoden aikana, hänellä on oikeus saada liikaa suoritettut maksut takaisin - poikkeuksena lyhytaikaisen laitoshoidon ylläpitomaksu.

Maksukattoa kerryttävät maksuja ovat käynti terveyskeskuslääkärin vastaanotolla, poliklinikkakäynnit, lyhytaikainen laitoshoido, sarjahoito, kotisairaala, yö- ja päivähoito, kuntoutushoito ja fysioterapia sekä kotisairaanhoidon tilapäinen käynti 1.1.2022 alkaen.

1.6 Viranomaisen tiedonsaantioikeus

Kunnallisella viranomaisella on 14 a §:n mukaisesti oikeus saada asiakkaan ja hänen puolisonsa taloudellista asemaa koskevat tiedot asiakasmaksun suuruuden määrittämistä varten, ellei asiakas tai hänen laillinen edustajansa ole riittäviä ja luotettavia tietoja toimittanut.

Valtion viranomainen, kunnallinen viranomainen sekä muu julkisoikeudellinen yhteisö, Kansaneläkelaitos, Eläketurvakeskus, eläkesäätiö ja muu eläkelaitos, vakuutuslaitos, työnantaja ja työttömyyskassa, sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottaja sekä rahalaitokset ovat salassapitosäännösten estämättä velvollisia kunnallisen viranomaisen pyynnöstä antamaan nämä tiedot.

1.7. Rintamaveteraanit

Rintamaveteraanien kotona asumista tukevat palvelut perustuvat lakiin rintamaveteraanien kuntoutuksesta (1184/1988) ja lakiin rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetun lain muuttamisesta (54/2019) sekä asetukseen rintamaveteraanien kuntoutuksesta (1348/1988). Kunta järjestää palvelut kotona tai palveluasumisyksikössä asuville veteraaneille. Valtionkonttori korvaa kustannukset kunnalle. Veteraaneille järjestettäviä palveluita ovat kotihoito, kotihoidon tukipalvelut (ateriapalvelu, kauppapalvelu, kylvetyspalvelu, turvapalvelu), omaishoidon tuki, pihatyöt ja pitkäaikainen palveluasuminen. Tehostetussa palveluasumisessa veteraani maksaa itse asumisesta syntyvät kustannukset.

1.8 Poissaolot palvelusta

Palvelun keskeytyessä tilapäisesti asiakkaasta johtuvista syistä, kunta saa periä 7 c ja 10 e §:ssä säädetyn maksun, vaikka palvelu keskeytyisi tilapäisesti asiakkaasta johtuvasta syystä. Mikäli palvelu keskeytyy yli 5 päiväksi, maksua ei peritä 5 päivää ylittävältä ajalta. Palvelun keskeytyessä kunnasta johtuvasta syystä tai siksi, että asiakas on laitoshoidossa, maksua ei peritä myöskään mainitun viiden päivän ajalta. Keskeytyksen jatkuessa koko kuukauden, maksua ei peritä lainkaan.

2 KOTONA ANNETTAVA PALVELU

Kunta tukee kotona selviytymistä kotihoidon ja sitä täydentävien tukipalvelujen avulla. Tilapäistä ja säännöllistä kotihoitoa toteutetaan sosiaali- ja terveysalan ammattihenkilöiden kotikäynteinä Laukaan kunnan alueella asiakkaan tarpeen mukaisesti 24/7 periaatteella.

2.1 Lapsiperheiden tilapäinen ja säännöllinen kotipalvelu

Lapsiperheiden kotipalvelu on sosiaalihuoltolain (1301/2014, 19 §) mukaista sosiaalipalvelua. Kotipalvelu on yhdessä perheen ja yhteistyötahojen kanssa tehtävää vanhemmuuden ja arjessa selviytymisen tukemista sekä perheen omien voimavarojen vahvistamista. Tämä tapahtuu ohjaamalla perhettä lasten- ja kodinhoidossa sekä vahvistamalla arjen taitoja.

Lapsiperheellä on oikeus saada kotipalvelua, jos lapsen hyvinvoinnin turvaaminen ei ole mahdollista erityisen perhe- tai elämäntilanteen, perheenjäsenen sairauden, synnytyksen, vamman vuoksi. Kotipalvelua voidaan järjestää tarpeesta riippuen joko tilapäisenä tai säännöllisesti annettuna palveluna. Asiakasohjaukseen ja palvelutarpeen arviointiin liittyvät kotikäynnit ovat maksuttomia.

Lapsiperheiden säännöllinen kotipalvelu perustuu perheelle tehtyyn palvelusuunnitelmaan. Säännöllisestä lapsiperheen kotipalvelusta peritään asiakasmaksu perheen tulojen, koon ja palvelun tarpeen mukaan. Lapsiperheiden kotipalvelussa noudatetaan säännöllisen kotihoidon maksutaulukkoa.

Lapsiperheiden tilapäinen kotipalvelu on yksittäiseen, lyhytkestoiseen tarpeeseen tarjottavaa palvelua, jolla pyritään tukemaan lapsiperheen arjessa selviytymistä. Tilapäistä lapsiperheiden kotipalvelua tuotetaan sekä kunnan omana palveluna, että palvelusetelillä. Kunnan omana palveluna tilapäisen kotipalvelun maksu on 10 euroa tunti, palvelusetelin arvo on 25 euroa/tunti. Palveluseteliä käyttäessään asiakas maksaa itse omavastuuosuutena palvelusetelin ja palveluntuottajan tuntihinnan erotuksen.

2.2 Ikääntyneiden henkilöiden tilapäinen kotihoito

Tilapäinen kotihoito on määräaikaiseen tarpeeseen perustuvaa toimintakykyä vahvistavaa ja tukevaa hoitoa ja toimintaa, jolla pyritään parantamaan asiakkaan sen hetkistä toimintakykyä ja hyvinvointia. Maksut ovat seuraavat:

- tilapäinen tai satunnainen kotisairaanhoidon tai
kotihoidon käynti 12,20 euroa
- fysioterapeutin käynti 12,20 euroa
- toimintaterapeutin käynti 12,20 euroa
- Kuntouttava arviointijakso
laskutetaan tilapäisenä kotihoitona enintään 12,20 euroa / vrk
- Muun henkilön, esim. päättäneen turvapalvelun yhteydessä
laitteen haku asiakkaan kotoa 15 euroa
laitteen haku asiakkaan kotoa 15 euroa

Asiakasohjaukseen ja palvelutarpeen arviointiin liittyvät kotikäynnit ovat maksuttomia.

2.3 Ikääntyneiden säännöllinen kotihoito, kotisairaanhoido ja kotipalvelu

Säännöllinen kotihoito on säännöllistä ja toistuvaa, asiakkaan tarpeiden mukaista toimintakykyä parantavaa tai ylläpitävää ja kuntoutumista tukevaa hoito- ja palvelusuunnitelman mukaista toimintaa. Säännöllisen kotihoiton palvelujen myöntämistä pääsääntöisesti edeltää kuntouttava arviointijakso. Ensisijaisena tavoitteena on, että asiakas voi asua turvallisesti omassa kodissaan itsenäisesti tai palvelutarpeen arvioinnin mukaisen tuen turvin.

Kotihoiton asiakkaita voivat olla henkilöt, jotka tarvitsevat tukea kotona asumiseen ja arjessa pärjäämiseen muun muassa alentuneen toimintakyvyn, pitkäaikaissairauden, vamman, kehitysvamman tai muistisairauden vuoksi. Asiakkaan ikä ei ole kotihoiton palvelujen piiriin oikeuttava tai rajaava tekijä. Palvelujen järjestämisen lähtökohtana ovat

ensisijaisesti asiakkaan palveluntarve ja sen tasavertainen ja oikeudenmukainen kohdentuminen.

2.3.1 Palvelun myöntäminen

.Perusturvalautakunta on vahvistanut Laukaan kunnan kotihoidon ja asumispalvelujen myöntämisperusteet (nykyiset voimassa 1.1.2019 alkaen), mitkä ohjaavat palveluiden myöntämistä. Käytännössä palvelu myönnetään Laukaan kunnan vanhuspalvelujen asiakasvastaavan tekemään palvelutarpeen arviointiin perustuen. Kotihoidon palveluiden tavoitteena on ehkäistä vaativamman hoidon ja hoivan tarvetta. Kotihoidon palveluilla tuetaan ja edistetään asiakkaan hyvinvointia ja turvallista kotona asumista.

2.3.2 Palvelu- ja hoitosuunnitelma

Palveluista laaditaan yhdessä palvelun käyttäjän kanssa palvelu- ja hoitosuunnitelma, joka sisältää kotihoidon ja kotisairaanhoidon. Samassa taloudessa asuvien puolisoiden saadessa kotihoidon palvelua, kummallekin tehdään erilliset hoito- ja palvelusuunnitelmat sekä päätökset palveluista. Suunnitelmaa tarkistetaan palvelujen tarpeen muuttuessa. Palveluajan tuntimäärien vaihdellessa kuukausittain, maksua määriteltäessä käytetään maksuprosenttia, joka vastaa keskimääräistä tuntimäärää. Tunnit huomioidaan kokonaisina tunteina ja puolikkaat tunnit pyöristetään ylöspäin.

2.3.3 Tulorajat ja asiakasmaksupäätös

Puolisoille tehdään yhteinen päätös asiakasmaksusta. Maksua määrättäessä henkilöluku on kaksi, palvelun määrä on molempien puolisoiden saaman palvelun määrä yhteensä ja tuloina otetaan huomioon molempien puolisoiden tulot. Maksupäätöksessä voidaan eritellä puolisoiden osuudet maksusta esimerkiksi jakamalla maksu puolisoiden saaman palvelun määrän suhteessa. Erittelyä puolisoiden omasta maksuosuudesta tarvitaan esimerkiksi, jos toinen puoliso on lyhytaikaisesti sairaalassa, jolloin kotihoito ja kotihoidon maksu hänen osaltaan keskeytyy. Jos

kotona oleva puoliso saa silloin palvelua oman palvelutarpeensa perusteella, hän maksaa edelleen saamastaan palvelusta.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (2020/1201) 10 e § mukaan kunta saa periä jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta sekä pitkäaikaisesta asumispalvelusta kuukausimaksun, joka määräytyy palvelupäätökseen kirjattujen palvelutuntien määrän, asiakkaan maksukyvyn ja perheen koon mukaan. Maksuun ei sisälly asumiskustannuksia. Maksu saa olla enintään 5 momentin mukaisen maksuprosentin osoittama määrä 3 momentissa säädetyn tulorajan ylittävistä kuukausituloista. Tulorajat 1.1.2022 alkaen:

Tulorajat ja maksut määräytyvät seuraavan taulukon mukaisesti:

5 9 8	1 1 0 3	1 7 3 1	2 1 4 0	2 5 9 1 2 9 7 6

Jos henkilöitä on enemmän kuin kuusi, tulorajaa korotetaan 356 eurolla kustakin seuraavasta henkilöstä.

	Maksuprosentti perheen koon mukaan					
Palvelutunnit kuukaudessa	1	2	3	4	5	6 henkilöä tai enemmän
4 tuntia tai vähemmän	8,00	7,00	6,00	6,00	6,00	6,00
6	12,00	10,50	9,00	9,00	9,00	9,00
7	14,00	12,25	10,50	10,50	10,50	10,50
10	18,00	15,50	13,00	13,00	13,00	12,00
11	19,00	16,25	13,50	13,50	13,50	12,00

13	21,00	17,75	14,50	14,50	14,00	12,00
14	22,00	18,50	15,00	15,00	14,00	12,00
15	23,00	19,25	15,50	15,50	14,00	12,00
16	24,00	20,00	16,00	16,00	14,00	12,00
17	24,50	20,50	16,50	16,00	14,00	12,00
18	25,00	21,00	17,00	16,00	14,00	12,00
19	25,50	21,50	17,50	16,00	14,00	12,00
20	26,00	22,00	18,00	16,00	14,00	12,00
21	26,50	22,50	18,50	16,00	14,00	12,00
22	27,00	23,00	19,00	16,00	14,00	12,00
23	27,50	23,50	19,00	16,00	14,00	12,00
24	28,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
25	28,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
26	29,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
27	29,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
28	30,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
29	30,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
30	31,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
31	31,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
32	32,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
33	32,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
34	33,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
35	33,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
36	34,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
37	34,50	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00
38 tai enemmän	35,00	24,00	19,00	16,00	14,00	12,00

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (1992/734) 2 § mukaan, palvelusta perittävä maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain (2020/1201) 10 f § mukaan, kunnan on otettava maksua määriteltäessä huomioon asiakkaan:

- Jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut veronalaiset ansio- ja pääomatulot ja verosta vapaat tulot tulonhankkimisesta aiheutuneilla kustannuksilla vähennettynä (10 e §)
 - Laskennallinen metsätulo (10 i §)
 - Vaihtoehtoisesti voidaan ottaa huomioon verotuksessa vahvistetut vastaavat veronalaiset tulot (Verohallinnon määrittämällä prosenttimäärillä korotettuna) (10 e §) -
- Jos tulot vaihtelevat, kuukausitulona otetaan huomioon viimeksi kuluneiden 12 kk keskimääräinen kuukausitulo (10 f §)

Tuloina ei lähtökohtaisesti oteta huomioon tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja verovapaita sosiaalietuuksia;

- lapsilisiä, lapsen hoitotuki, lapsikorotus, lasten kotihoidon tuki
- vammaistuki
- Tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavat sairaanhoito- ja tutkimuskulut
- Sotilasavustus, rintamalisä
- Opintoraha, aikuisopintoraha, opintotuen asumislisä
- Toimeentulotukena maksettava toimintaraha ja matkakorvaus
- Kuntoutusrahalain mukainen ylläpitokorvaus
- Työvoimapoliittisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukainen ylläpitokorvaus
- Opintojen johdosta suoritettavat apurahat ja muut avustukset
- Perhehoidon kustannusten korvaukset

Tuloina huomioitavia etuisuuksia ovat;

- elatustuki
- eläkettä saavan hoitotuki
- Jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut apurahat ja tunnustuspalkinnot ja muut vastaavat avustukset siltä osin kuin ovat veronalaista tuloa

2.4 Tukipalvelut

Tukipalveluiden järjestäminen perustuu sosiaalihuoltolain (2014/1301) 20 §:ään ja -asetuksen (1983/67) 9 §:ään, jonka mukaan kotipalveluna järjestetään myös tukipalveluja. Laukaan kunnassa kotiin annettavia tukipalveluja ovat ateria-, turva-, kauppa-, kuljetus- ja peseytymispalvelu. Tukipalvelut ovat ennaltaehkäisevää, terveyttä edistävää, toimintakykyä ylläpitävää ja asiakkaan omia voimavaroja tukevaa toimintaa. Palvelu myönnetään Laukaan kunnan vanhuspalvelujen asiakasvastaavan tekemään palvelutarpeen arviointiin perustuen.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (1992/734) 10 h §:än mukaan, kunta voi periä kohtuullisen maksun asiakassuunnitelmaan sisältyvistä tukipalveluista. 2 § mukaan palvelusta perittävä maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen.

2.4.1 Ateriapalvelu

Ateriapalvelu on tarkoitettu henkilöille, jotka eivät kykene itse valmistamaan aterioitaan, eivätkä pysty liikkumaan itsenäisesti kodin ulkopuolelle ruokailemaan. Ateriapalvelun tavoitteena on osaltaan tukea asiakkaan omatoimista elämää. Monipuolinen, ravitseva ja säännöllisesti nautittu ateria tukee ikääntyneen toimintakykyä. Hinnat ja vaihtoehdot ovat;

- Menukat –ateriakokonaisuus 9 euroa
- Ateria kotiin kuljetettuna 9 euroa/ateria.

2.4.2 Turvapalvelu

Turvapalvelu ts. turvapuhelin palvelu on tarkoitettu henkilöille, joiden toimintakyky on heikentynyt tai kokevat olonsa turvattomaksi.

Palvelun hinta määräytyy seuraavasti;

- Turvapuhelimen tai lisälaitteen asennus 32,00 €/kerta
- Turvahälytyskäynti 28 euroa / kerta, enintään 3 x/kk.
(äkillinen hälytysluonteinen, ennalta suunnittelematon käynti asiakkaan luokse, hoitosuunnitelmaan sisältämätön)

2.4.3 Kauppapalvelu

Tukipalveluna tuotettu kauppapalvelu 12,90 euroa/kerta ja tuotteiden kaappiin laitto 5 euroa / kerta.

2.4.4 Peseytymispalvelu

Hygienian hoitoon tarkoitettu peseytymispalvelu kuljetuksineen, myönnetään kunnan osoittamassa paikassa, jos pesutilat kotona eivät ole esteettömät ja heikentyneen toimintakyvyn vuoksi kotona ei pääse peseytymään ja tarvitset siihen apua.

- Peseytymispalvelu kunnan osoittamassa toimipisteessä maksaa 15 euroa/kerta.
- Yhdensuuntainen kuljetusmaksu 15 euroa.

2.5 Ikääntyneiden henkilöiden päivätoiminta

Päivätoiminta tarjoaa kotona asuville ikäihmisille ennaltaehkäisevää ja kuntouttavaa toimintaa ja edistää ikäihmisten henkistä vireyttä. Toiminnan tavoitteena on parantaa asiakkaiden toimintakykyä, hyvinvointia ja elämänlaatua, jotta he selviytyvät kotona omassa arjessaan mahdollisimman pitkään. Toiminta tukee omaisten ja omaishoitajien jaksamista ja on myös kotihoiton tukipalvelu. Päivätoiminnan hinnat määräytyvät seuraavasti;

- päivätoiminta (kuljetus, virkistystoiminta ja ateriat) 25 euroa/kerta
- päivätoiminta (virkistystoiminta ja ateriat) 20 euroa/kerta

2.7 Sosiaalihuoltolain mukainen liikkumista tukeva palvelu

Sosiaalihuoltolain mukainen harkinnanvarainen kuljetuspalvelu tukee kotona selviytymistä. Kyse on tukipalvelusta, jota myönnetään erityisesti niille henkilöille, jotka eivät ole oikeutettuja vammaispalvelulain mukaiseen kuljetuspalveluun, mutta joiden kotona selviytymisen kannalta kuljetuspalvelujen järjestäminen on välttämätöntä. Harkinnanvarainen kuljetuspalvelu on tulositon ja määrärahojen puitteissa myönnettävä tukipalvelu. Palvelun myöntämiseen vaikuttavat hakijan sekä mahdollisen puolison tulot ja säästövarallisuus. Kuljetuspalvelua haetaan vammaispalveluista.

Sosiaalihuoltolain (2014/1301) 23 §:n mukaan liikkumista tukevia palveluja järjestetään henkilöille, jotka eivät kykene itsenäisesti käyttämään julkisia liikennevälineitä sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn takia ja jotka tarvitsevat palvelua asioimisen tai muun jokapäiväiseen elämään kuuluvan tarpeen vuoksi. Sosiaalihuoltolain mukaisesta liikkumisen tuesta peritään julkisen liikenteen maksua vastaava maksu asiakasmaksulain yleisten säännösten mukaisesti (asiakasmaksulaki 1 §).

2.8 Kotiin annettava perhehoito

Hoidettavan kotona tapahtuva perhehoito määritellään lyhytaikaiseksi perhehoidoksi. kts. kohta 3.1 lyhytaikainen perhehoito. Mikäli kotona tapahtuva hoito kestää 4-6 tuntia tai vähemmän palkkio puolitetaan. Hoidettavan kotona palkkioluokat jakautuvat seuraavasti;

- palkkioluokka 1 71,72 euroa / hoitopäivä
- palkkioluokka 2 93,06 euroa / hoitopäivä
- palkkioluokka 3 119,66 euroa / hoitopäivä.

Hoitopäivän pituus määräytyy asiakkaan tarpeiden mukaan ja se kirjataan hoito- ja palvelusuunnitelmaan sekä toimeksiantosopimukseen. Palkkio maksetaan vain täysiltä tunneilta. Palveluluokat määräytyvät hoidettavan hoitoisuuden mukaan. (Maakunnallinen ikäihmisten, pitkäaikaisairaiden ja vammaisten perhehoidon toimintaohje alkaen 1.1.2022).

3 SOSIAALIHUOLTOLAIN MUKAISET ASUMISPALVELUT

Sosiaalihuoltolain 21 § :n mukaisia asumispalveluja järjestetään henkilöille, jotka erityisestä syystä tarvitsevat apua tai tukea asumisessa tai asumisensa järjestämisessä. Kotiin annettavat palvelut ovat ensisijaisia suhteessa palveluihin, jotka edellyttävät muuttamista ja sisältävät sekä asumisen että palvelut. Tilapäistä asumista järjestetään henkilöille, jotka tarvitsevat lyhytaikaista, kiireellistä apua.

Sosiaalihuoltolain mukaisista asumispalvelujen maksuista ei ole erikseen säädetty, jonka vuoksi kuntien ja kuntayhtymien maksuperusteet voivat vaihdella.

3.1 Lyhytaikainen perhehoito

Lyhytaikaisen perhehoidon tavoitteena on tukea ikäihmisen, pitkäaikaissairaana tai vammaisen kotona asumista. Säännöllinen lyhytaikainen perhehoito on kestoaltaan enintään 14 vuorokautta kuukaudessa. Lyhytaikainen perhehoito on määräaikaista, osapäiväperhehoitoa, säännöllistä päiväaikaista perhehoitoa. Kunta tekee toimeksiantosopimuksen perhehoitajan kanssa. (Perhehoitolaki 263/2015 3 §).

Lyhytaikaisesta perhehoidosta olevilta asiakkailta peritään kunnan hallintosäännön mukaisen toimielimen vahvistamien asiakasmaksujen mukainen vuorokausimaksu 24,17 €. Osapäiväisessä perhehoidossa asiakkaalta peritään kunnan hallintosäännön mukaisen toimielimen vahvistamien asiakasmaksujen mukainen asiakasmaksu, joka on puolet lyhytaikaisen perhehoidon asiakasmaksusta 12,24 euroa.

3.2 Omaishoitajien vapaan aikainen hoito

Omaishoitajalla on oikeus pitää vapaata vähintään 2 vuorokautta kalenterikuukautta kohti. Oikeus 3 vuorokauteen kalenterikuukautta kohti tulee silloin, jos hoitaja on sidottu ympärivuorokautisesti ja jatkuvasti päivittäin. Kunta ja omaishoitaja voivat sopia, että

omaishoitaja pitää lakisääteiset vapaansa useampana alle vuorokauden pituisena jaksona. (Laki omaishoidontuesta 2.12.2005/ 937 4 §).

Hoidettavan maksettavaksi voi tulla enintään 11,60 euroa vapaavuorokaudelta. Tämä syrjäyttää muut asiakasmaksuja koskevat säännökset pääsääntöisesti. Poikkeuksena ovat säännökset, joiden palvelu on osittain tai kokonaan maksuton. Vapaasta, joka pidetään useammassa alle vuorokauden jaksossa, voidaan periä enintään yksi maksu (11,60€) vapaavuorokautta kohti. Asiaksmaksu voidaan periä ensimmäisen vapaajakson alkaessa. Lakisääteisen vapaan aikana annettujen palvelujen maksut (11,60 €/vrk) ovat kokonaan maksukaton ulkopuolella. (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 3.8.1992/734 6b §)

Alle 16-vuotiailta ei vuorokausihintaa peritä. (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 3.8.1992/734 4 § kohta 2).

3.3 Sosiaalihuoltolain 27 b §:n nojalla järjestettävän vapaan aikainen hoito

Määräytyy samoin perustein kuin omaishoitolain nojalla järjestettävässä vapaassa. Enintään 11,60 euroa vapaavuorokaudelta, poikkeuksena palvelut, jotka säädetty osittain tai kokonaan maksuttomiksi. (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 3.8.1992/734 6 c §).

3.4 Tuettu asuminen

Tuettu asuminen on sosiaalihuoltolain 21§ mukaista asumista. Tuettua asumista järjestetään henkilöille, jotka tarvitsevat tukea itsenäiseen asumiseen tai itsenäiseen asumiseen siirtymisessä. Tuetulla asumisella tarkoitetaan asumisen tukemista sosiaaliohjauksella ja muilla sosiaalipalveluilla.

Tuetussa asumisessa asuvat henkilöt ovat vuokrasuhteessa palveluntuottajaan. Asukkaat maksavat itse palveluntuottajalle vuokran ja muut vuokrasopimuksessa määritellyt asumiskulut. Asiaksmaksu määräytyy jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavasta

palvelusta annettavan palvelun mukaisesti ja määräytyy palvelupäätökseen kirjattujen palvelutuntien määrän ja asiakkaan maksukyvyn mukaan.

3.5 Lyhytaikainen palveluasuminen ja siihen liittyvät maksut

Lyhytaikainen palveluasuminen koskee esim. kriisitilanteissa tapahtuvaa lyhytaikaista palveluasumista. Hinnoittelu, joka sisältää hoivan, ateriat ja asumiskulut;

- Tilapäinen palveluasuminen 39 €/vrk
- Omaishoitajien lakisääteisen vapaan aikana hoidettavalle järjestetty lyhytaikainen palveluasuminen 11,60 €/vrk.

3.6 Pitkäaikainen palveluasuminen

Sosiaalihuoltolain 21 §:n mukaista palveluasumista järjestetään henkilöille, jotka tarvitsevat soveltuvan asunnon sekä hoitoa ja huolenpitoa. Palvelu katsotaan pitkäaikaiseksi, jos sen on arvioitu kestävän tai on tosiallisesti kestänyt vähintään kolme kuukautta. Palveluasuminen on suunnattu henkilöille, joiden toimintakyky on alentunut niin paljon, etteivät he selviydy enää kotona asumisesta itsenäisesti, omaisten tai kotihoidon palvelujen turvin. Palveluasumisella tarkoitetaan palveluasunnossa järjestettävää asumista ja palveluja. Palveluihin sisältyvät asiakkaan tarpeen mukainen hoito ja huolenpito, toimintakykyä ylläpitävä ja edistävä toiminta, ateria-, vaatehuolto-, peseytymis- ja siivouspalvelut sekä osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävät palvelut.

3.6.1 Palvelusta perittävä maksu

Palveluasumisen maksuihin sovelletaan samoja perusteita kuin kotihoidon maksuissa. Kunta perii asiakkaalta palveluasumisen asiakasmaksun, joka määräytyy jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta annettavan palvelun mukaisesti ja määräytyy palvelupäätökseen

kirjattujen palvelutuntien määrän ja asiakkaan maksukyvyyn mukaan (taulukko säännöllisen kotihoiton maksut). Kunta veloittaa asiakkaalta ateriamaksun (16 € /pv) sekä tukipalvelumaksun 90 €/kk. Tukipalvelumaksu sisältää siivouksen, vaatehuollon, wc-paperit, käsipaperit, mahdollisen satunnaisen turvapalvelun yöaikaan.

Palveluasumisessa asuvat henkilöt ovat vuokrasuhteessa palveluntuottajaan. Aasukkaat maksavat itse palveluntuottajalle vuokran ja muut vuokrasopimuksessa määritellyt asumiskulut.

3.7 Lyhytaikainen tehostettu palveluasuminen

Lyhytaikainen tehostettu palveluasuminen on määräaikaista, tavoitteellista ja toimintakykyä tukevaa asumispalvelua. Tavoite on toimintakyvyn ylläpito ja vahvistaminen niin, että asiakas pärjää mahdollisimman itsenäisesti kotona asuen tai kotiin annettavien palvelujen turvin.

- Palvelu sisältää asiakkaan palvelutarpeen mukaiset palvelut. Palveluja ovat toimintakykyä tukeva hoito ja huolenpito, hygieniasta huolehtiminen, ruokailun järjestäminen, siivous, pyykkihuolto ja lääkehoidon tukeminen.
- Palvelu sisältää ympärivuorokautisen hoivan ja ateriat
- Lyhytaikaisen asumispalvelun asiakasmaksut eivät sisällä lääkkeitä, henkilökohtaisia hygieniatarvikkeita ja hoitotarvikkeita eikä vaatteita tai muita henkilökohtaisia tarvikkeita.

Maksut jakautuvat seuraavasti:

- Lyhytaikainen tehostettu palveluasuminen 39 euroa / vrk
- Osavuorokautinen hoito (vain päivän tai yön aikana tuotettu hoito) 24 euroa / vrk
- Omaishoitajien lakisääteisen vapaan aikana hoidettavalle järjestetty lyhytaikainen palveluasuminen 11,60 €/vrk.

3.8 Pitkäaikainen perhehoito

Pitkäaikainen perhehoito koskee sosiaalihuoltolain nojalla perhehoitoa saavia henkilöitä.

Ikääntyvien pitkäaikainen perhehoito on perhehoitolakiin perustuvaa asumista perhehoitajan yksityiskodissa. Perhehoidolle on vahvistettu erillinen Maakunnallinen ikäihmisten, pitkäaikaissairaiden ja vammaisten perhehoidon toimintaohje. Palvelu katsotaan pitkäaikaiseksi silloin, kun perhehoidon on arvioitu kestävän, tai on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kolme kuukautta (laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 7 b §). Pitkäaikainen perhehoito myönnetään moniammatilliseen palvelutarpeen arviointiin perustuen. Tehostettuun palveluasumiseen myönteisen palvelupäätöksen saaneen asiakkaan ympärivuorokautinen hoito ja huolenpito voidaan toteuttaa pitkäaikaisena perhehoitona, mikäli palveluita on tarjolla. Maksut määräytyvät pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen maksujen mukaisesti.

3.9 Pitkäaikainen tehostettu palveluasuminen

Palvelu katsotaan pitkäaikaiseksi silloin kun tehostetun asumispalvelun on arvioitu kestävän tai on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kolme kuukautta (asiakasmaksulaki 734/1992, 14 §). Tehostetulla palveluasumisella tarkoitetaan sosiaalihuoltolain (21 §) mukaista vuokrasopimukseen perustuvaa asumispalvelua, jossa asukas saa ympärivuorokautista hoitoa ja huolenpitoa sekä jatkuvaa apua päivittäisiin toimintoihin.

Tehostettu palveluasuminen on yhteisöllistä asumista, pääosin yhdenhengen huoneissa. Palveluun sisältyvät asiakkaan tarpeen mukainen hoito ja huolenpito, ruokapalvelut, lääkehoidon tukeminen, toimintakykyä ylläpitävä ja edistävä toiminta, ateriat-, vaatehuolto-, hygienia- ja siivouspalvelut sekä sosiaalista kanssakäymistä edistävä toiminta. Hoito on ympäri vuorokautista ja asiakkaan tarpeisiin perustuvaa. Hoitohenkilökuntaa on paikalla ympäri vuorokauden.

Puolisoille pyritään järjestämään mahdollisuus asua yhdessä vanhuspalvelulain mukaisesti. Vuokrasopimus tehostettuun palveluasumiseen tehdään sen puolison nimellä, joka tarvitsee tehostettua palveluasumista. Palvelutarpeen päättymisen jälkeen puolison asumisratkaisu on tarkasteltava uudelleen. Tehostettua palveluasumista myönnetään moniammatilliseen palvelutarpeen arviointiin perustuen.

3.9.1 Pitkäaikaisesta perhehoidosta ja tehostetusta palveluasumisesta perittävät maksut

Pitkäaikaisesta tehostetusta palveluasumisesta ja pitkäaikaisesta perhehoidosta perittävät maksut koostuvat asumiseen liittyvistä kustannuksista ja palvelun kuukausimaksusta. Tehostetussa palveluasumisessa asukas tekee huoneenvuokralakiin perustuvan vuokrasopimuksen, jossa sovitaan vuokran suuruus ja muut vuokraehdot. Asukas maksaa vuokran ja muut vuokrasopimuksessa määritellyt asumiskulut. Pitkäaikaisessa perhehoidossa olevilta asiakkailta peritään asumiskustannuksina vuokra, joka on sosiaali- ja terveysministeriön vuosittain vahvistaman asumismaksun mukainen.

Kunta perii pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen ja pitkäaikaisen perhehoidon asiakkaalta sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulain 7 c §:n mukaisen kuukausimaksun, joka saa olla enintään 85 % asiakkaan kuukausituloista, joista on tehty 10 c §:n ja 10 d §:n mukaiset vähennykset. Asiakkaalle tulee jäädä vähintään 167 euroa kuukaudessa käyttövaraa.

- Jos suurempituloinen puoliso on em. palvelujen piirissä, maksu määräytyy puolisojen yhteenlaskettujen kuukausitulojen perusteella. Tällöin maksu voi olla enintään 42.5 % puolisojen yhteenlasketuista kuukausituloista, joista on tehty laissa säädetyt vähennykset.
- Jos molemmat puoliset ovat em. palveluiden piirissä maksu on 85 % asiakkaan kuukausitulosta, joista on tehty 10 c §:n ja 10 d §:n mukaiset vähennykset.

Tehostettuun palveluasumiseen liittyvistä aterial-, vaatehuolto-, hygienial-, siivous- ja turvapalveluista, osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävistä palveluista ei peritä erillistä maksua (laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 10 h §).

Asumispalvelujen asiakasmaksut eivät sisällä vuokraa, lääkkeitä, henkilökohtaisia hygieniatarvikkeita ja hoitotarvikkeita, eikä vaatteita tai muita henkilökohtaisia tarvikkeita.

3.9.2 Maksuissa huomioitavat tulot

Tehostetun palveluasumisen ja pitkäaikaisen perhehoidon asiakasmaksua määrittäessä 10 b § mukaisena tulona huomioidaan;

- asiakkaan jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut ansio- ja pääomatulot ennakonpidätyksen ja ennakonkannon jälkeen tulonhankkimisesta aiheutuneilla kustannuksilla vähennettyinä
- verosta vapaat tulot (esim. hoitotuki ja vammaistuki)
- laskennallinen metsätuotto

Jos asiakkaan tai hänen puolisonsa tulot vaihtelevat kuukausituloina otetaan huomioon viimeksi kuluneen 12 kuukauden keskimääräinen kuukausitulo.

Viranomaisen tiedonsaantioikeus (14 a §), katso kohta 1.6.

3.9.3 Tuloista tehtävät vähennykset

Tehostetun palveluasumisen ja pitkäaikaisen perhehoidon asiakasmaksua määrittäessä tuloista tehtävinä 10 c § ja 10 d § mukaisina vähennyksinä huomioidaan:

- asiakkaan suoritettavaksi vahvistettu elatusapu

- avopuolisoiden yhteistalouden purkamisessa annetussa laissa tarkoitettu pesänjakajan tai tuomioistuimen määräämä hyvitys, joka hänen on suoritettava rahana.
- kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka hänen on suoritettava rahana (ns. syytinki)
- edunvalvojan tai edunvalvontavaltuutetun palkkio enintään holhoustoimesta annetun lain määrittelemän perusmaksun suuruisena, mikäli sitä maksetaan.
- Lisäksi asiakkaan kuukausituloista vähennetään edellisen asunnon välttämättömät ja kohtuulliset kulut erillisen selvityksen perusteella (kiinteistövero, lämmityskulut, osakkeen hoitovastike ja pakollinen kotivakuutus) lain määrittelemällä tavalla (tyhjilleen jäävä omistusasunto max. 6 kk., asumisoikeusasunto max. 3 kk sekä käyttövastike 3 kk ja vuokra-asunto irtisanomisaika)

Asumisen osalta huomioidaan vähennykset vain sen asunnon osalta, jossa **asiakas on ollut kirjoilla ennen** tehostettuun palveluasumiseen siirtymistä. Mikäli asuntoon jää asumaan puoliso, asunnon kustannuksista huomioidaan 50 %.

- Terveystieteiden ammattihenkilön määräämien lääkkeiden, kliinisten ravintovalmisteiden, perusvoiteiden ym. kustannukset vähennetään asiakkaan tai hänen läheisen tai muun edustajan antaman kirjallisen selvityksen pohjalta, kuitenkin enintään sairausvakuutuslain 5 luvun 8 §:ssä tarkoitetun vuosiomavastuun suuruisena.

Asiakkaan henkilökohtaiseen käyttöön jäävä käyttövara on vähintään 167 € kuukaudessa.

3.9.4 Palvelun keskeytyksen vaikutus asiakasmaksuun

Mikäli palvelu keskeytyy tilapäisesti asiakkaasta johtuvasta syystä, maksua ei peritä 5 päivää ylittävältä, yhtäjaksoiselta ajalta. Mikäli palvelu keskeytyy kunnasta johtuvasta syystä tai asiakkaan laitoshoidon vuoksi, maksu keskeytyy heti laitoshoidon ajaksi.

Jos palvelu keskeytyy koko kuukaudeksi, maksua ei peritä (10 k §).

4 VAMMAISPALVELULAIN MUKAISET MAKSUT

Vammaispalvelulain tarkoituksena on edistää vammaisten henkilöiden tasa-arvoa ja mahdollisuuksia yhdenvertaiseen elämään muiden kansalaisten kanssa. Vammaispalveluilla pyritään edistämään vammaisen henkilön edellytyksiä elää ja toimia muiden kanssa yhdenvertaisena yhteiskunnan jäsenenä.

4.1 Maksuttomat vammaispalvelulain mukaiset palvelut

- henkilökohtainen apu
- palveluasuminen
- sopeutumisvalmennus
- kuntoutusohjaus
- päivätoiminta: kuljetusta ja aterioita lukuun ottamatta.

Henkilökohtainen apu on toisen ihmisen antamaa välttämätöntä apua niissä tavanomaisen elämän asioissa, joita henkilö ei pysty kokonaan tai osittain itse vamman tai sairauden vuoksi tekemään. Henkilökohtainen apu on itsenäisen elämän mahdollistaja vaikeavammaiselle henkilölle. Palvelua myönnetään vammaispalvelulain mukaiset edellytykset täyttävälle vaikeavammaiselle henkilölle (vammaispalvelulaki 8 §).

Palveluasumisesta ei voida periä maksua, mutta palveluasumisen erityiskustannuksista ja henkilökohtaisesta avusta voidaan periä maksu, jos henkilö saa niihin korvausta muun lain, kuin vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain nojalla. Vammaispalvelulain 8 §:n mukaista palveluasumista on järjestettävä vaikeavammaiselle henkilölle, jos henkilö vammansa tai sairautensa johdosta välttämättä tarvitsee palvelua suoriutuakseen tavanomaisista elämän toiminnoista.

Taloudellisista tukitoimista ei voida periä maksua, maksuun verrattavaa omavastuuosuutta tai muuta yleistä perusmaksua (asiakasmaksulaki 4 §).

Sopeutumisvalmennusta ja/tai kuntoutusohjausta voidaan harkinnalla myöntää vammaispalvelulain 8 §:n perusteella. Molempiin tukimuotoihin kuuluu vammaisen henkilön ja hänen lähiyhteisönsä neuvonta, ohjaus ja valmennus. Tuen tarkoituksena on opetella elämään vamman tai sairauden kanssa arjessa ja löytää ratkaisuja erilaisiin käytännön haasteisiin. Kuntoutuksenohjaukseen kuuluu myös asiakkaan kuntoutusprosessin seuraaminen ja asiantuntijana toimiminen asiakkaan yksilöllisten tarpeiden selvittämisessä. Sopeutumisvalmennus ja kuntoutusohjaus ovat määrärahasidonnaisia palveluita.

4.2 Vammaispalvelulain mukainen päivätoiminta

Päivätoiminnan tarkoituksena on tukea itsenäisessä elämässä suoriutumista sekä edistää osallisuutta ja sosiaalista vuorovaikutusta. Päivätoiminta on tavoitteellista toimintaa, jolla pyritään vahvistamaan niitä taitoja, joita vammaiset henkilöt tarvitsevat selviytyäkseen itsenäisessä elämässä. Päivätoimintaa järjestettäessä vaikeavammaisena pidetään työkyvyttöntä henkilöä, jolla vamman tai sairauden aiheuttaman, erittäin vaikean toimintarajoituksen vuoksi, ei ole edellytyksiä osallistua sosiaalihuoltolaissa tarkoitettuun työtoimintaan, ja jonka toimeentulo perustuu pääosin sairauden tai työkyvyttömyyden perusteella myönnettäviin etuuksiin (vammaispalvelulaki 8b §).

- lounas a' 6,90 euroa hinta
- välipala, päiväkahvi a' 0,80 euroa

Ostopalveluna tuotetun työ- ja päivätoiminnan ateriamaksut peritään palvelun tuottajan ilmoittamien maksujen mukaan, kuitenkin enintään kunnan omassa toiminnassa perittyjen maksujen suuruisina.

4.2.1 Kehitysvammalain mukainen päivä- ja työtoiminta

Kehitysvammaisten päivä- ja työtoiminta ovat sisällöltään kuljetuksineen maksuttomia. Ylläpitomaksuna aterialta voidaan periä maksu (asiakasmaksulaki 4 §). Kunnan omasta toimintana järjestettävän kehitysvammaisten työ- ja päivätoiminnan ateriamaksut ovat;

- lounas a' 6,90 euroa hinta
- välipala, päiväkahvi a' 0,80 euroa hinta

Ostopalveluna tuotetun työ- ja päivätoiminnan ateriamaksut peritään palvelun tuottajan ilmoittamien maksujen mukaan, kuitenkin enintään kunnan omassa toiminnassa perittyjen maksujen suuruusina.

4.2.2 Vammaispalvelulain mukainen kuljetuspalvelu

Kunnan on järjestettävä vaikeavammaiselle henkilölle kohtuulliset kuljetuspalvelut niihin liittyvine saattajapalveluineen, jos henkilö vammansa tai sairautensa johdosta välttämättä tarvitsee palvelua suoriutuakseen tavanomaisista elämän toiminnoista (vammapalvelulaki 8§). Kuljetuspalveluihin niihin liittyvine saattajapalveluineen kuuluu vaikeavammaisen henkilön työssä käymisen, opiskelun, asioimisen, yhteiskunnallisen osallistumisen, virkistykseen tai muun sellaisen syyn vuoksi tarpeelliset, jokapäiväiseen elämään kuuluvat kuljetukset.

Vammaispalvelulain mukaisista kuljetuspalveluista voidaan periä enintään paikkakunnalla käytävissä olevan julkisen liikenteen maksua vastaava maksu tai muu siihen verrattavissa oleva kohtuullinen maksu (asiakasmaksuasetus 6 §).

4.2.3 Asunnon muutostyöt

Vammaispalveluasetuksen 12 §:n mukaan korvattavia asunnon muutostöitä ovat henkilön vamman tai sairauden vuoksi suoritettavat välttämättömät rakennustyöt kuten

- ovien leventäminen
- luiskien rakentaminen
- kylpyhuoneen, WC:n ja vesijohdon asentaminen
- valaistusmuutostyöt ja kontrastien lisääminen
- kiinteiden kalusteiden ja rakennus- ja sisustusmateriaalien muuttaminen sekä vastaavat muut henkilön vakituksessa asunnossa suoritettavat rakennustyöt.

Asunnon muutostyöksi katsotaan asetuksen mukaan myös muutostöiden suunnittelu sekä esteiden poistaminen asunnon välittömästä lähiympäristöstä. Suunnittelun toteuttaa yleensä rakennusalan ammattilainen, kuten rakennusmestari tai -insinööri.

4.2.4 Vammaispalvelulain mukaisen asumispalvelun maksut

Vammaispalvelulain mukaisen pitkäaikaisen asumispalvelun maksut. Vammaispalvelut korvaavat palveluasumiseen liittyvät erityispalvelut (asiakasmaksulaki 4 §). Vammaispalvelut ei korvaa asumispalveluihin liittyviä ateriamaksuja (asiakasmaksulaki 4 §). Asiakas maksaa itse vuokran, ateriat ja jokapäiväiseen elämään liittyvät kustannukset.

Vammaispalvelulain mukaisen asumispalvelun ateriamaksut:

- lämmin ateria (lounas tai päivällinen) a` 4.70 euroa.
- aamu-, väli- ja iltapala a` 1.80 euroa
- ateriat yhteensä 14,80 euroa / pv
- ylläpitomaksu 1,90 euroa

Ostopalveluna tuotetun asumispalvelun maksut peritään palvelun tuottajan ilmoittamien maksujen mukaan, kuitenkin enintään kunnan omassa toiminnassa perittyjen maksujen suuruisina.

4.3 Kehitysvammalain mukaisen asumispalvelun maksut

4.3.1 Kehitysvammalain perusteella järjestetty lyhytaikainen asumispalvelu

Lyhytaikaisessa asumispalvelussa maksut (ateriat, ylläpito ja vuokra) määräytyvät kuten pitkäaikaisessa asumispalvelussa.

4.3.3 Kehitysvammalain mukaisen pitkäaikaisen asumispalvelun maksut

Kehitysvammalain mukainen pitkäaikainen asumispalvelu on maksutonta lukuun ottamatta ylläpitomaksuja (ateriat, vuokra, muu ylläpito) (asiakasmaksulaki 4 §). Ateria-, vuokra- ja ylläpitomaksua ei peritä alle 16 –vuotiailta asiakkailta.

Kehitysvammalain mukaisen asumispalvelun ateriamaksut kunnan omissa yksiköissä Saran ja Niemen asunnoilla, sekä Vuokaareissa ovat;

- lämmin ateria (lounas tai päivällinen) a` 4.70 euroa.
- aamu-, väli- ja iltapala a` 1.80 euroa
- 14,80 euroa ateriat yhteensä /pv
- ylläpitomaksu 1,90 euroa / pv

Jos asiakas on poissa palveluasumisesta yhtäjaksoisesti 5 päivää kuukaudesta, häneltä ei peritä ylläpitomaksua 5 poissaolopäivää ylittävältä ajalta (asiakasmaksulaki 4 §).

Ostopalveluna tuotetun asumispalvelun maksut peritään palvelun tuottajan ilmoittamien maksujen mukaan, kuitenkin enintään kunnan omassa toiminnassa perittyjen maksujen suuruisina.

Vuokra peritään vuokrasopimuksessa määritellyn suuruisena.

4.4 Kehitysvammalain mukainen perhehoito

Perhehoidon asiakasmaksuissa noudatetaan 1.1.2022 päivitettyä Maakunnallista ikäihmisten, pitkäaikaissairaiden ja vammaisten perhehoidon toimintaohjetta.

4.4.1 Pitkäaikainen pitkäaikainen perhehoito

Perhehoitolain mukaan perhehoito on hoidon tai muun huolenpidon järjestämistä perhehoitajan yksityiskodissa tai hoidettavan kotona. Perhehoidon järjestäminen tulee perustua hoidettavan tarpeisiin ja perhehoitoa tulee järjestää hoidettavan edun mukaisessa paikassa. Annettavan hoidon ja hoitopaikan valinnan tulee aina määräytyä hoitoa tarvitsevan edun mukaisesti. Hoito tai muu huolenpito voi olla joko osa- tai ympärivuorokautista. Perhehoidon tavoitteena on antaa hoidettavalle mahdollisuus kodinomaiseen hoitoon ja läheisiin ihmissuhteisiin sekä edistää hänen perusturvallisuuttaan ja sosiaalisia suhteitaan.

Perhehoidossa voidaan hoitaa esimerkiksi lastensuojelulain nojalla sijoitettuja lapsia ja nuoria, lastensuojelulain nojalla sijoitettuja ilman huoltajaa tulleita turvapaikkaa hakevia lapsia sekä vammaisia ja pitkäaikaissairaita henkilöitä, mielenterveyskuntoutujia ja iäkkäitä henkilöitä. Täysi-ikäiselle perhehoito sopii esimerkiksi silloin, kun henkilö ei pysty enää asumaan itsenäisesti omassa kodissaan, mutta ei ole myöskään laitoshoidon tarpeessa. Perhehoito on yleisesti taloudellisesti edullisempi vaihtoehto kuin palveluasuminen tai laitoshoido.

Maksujen määräytyminen

- Pitkäaikaisessa perhehoidossa olevilta asiakkailta peritään kunnan hallintosäännön mukaisen toimielimen vahvistamien asiakasmaksujen mukaisesti asiakasmaksuina vuokra, ateriamaksu, sekä ylläpitomaksu;
 - kokopäivän ateriapaketti 9,28 euroa
 - osapäiväinen ateriapaketti 6,80 euroa / vrk
 - vuokra 1-hengen huone, tai 205,54 euroa
 - 2-hengen huone 172,53e
 - ylläpitomaksu 1,90 e/vrk

Lyhytaikaisen laitoshoidon kunta ostaa tarvittaessa ulkopuoliselta palveluntuottajalta. Alle 16 vuotiailta ateriamaksua ei peritä.

4.4.2 Lyhytaikainen perhehoito

Perhehoitoa voidaan järjestää myös lyhytaikaisesti ja osavuorokautisesti. Lyhytaikaista perhehoitoa on siis mahdollista järjestää vaihtoehtona muille hoitomuodoille, erityisesti lyhytaikaiselle laitoshoidolle. Lyhytaikaiseen hoitoon sovelletaan kaikkia perhehoitolain säännöksiä vastaavasti kuin pidempiaikaisessakin hoidossa.

Lyhytaikaisen perhehoidon tavoitteena on tukea ikäihmisen, pitkäaikaissairaana tai vammaisen kotona asumista. Säännöllinen lyhytaikainen perhehoito on kestoaltaan enintään 14 vuorokautta kuukaudessa. Lyhytaikainen perhehoito on määrääikaista, osapäiväperhehoitoa, säännöllistä päiväaikaista perhehoitoa. Kunta tekee toimeksiantosopimuksen perhehoitajan kanssa. (Perhehoitolaki 263/2015 3 §).

Kehitysvammalaissa (7 c §) tarkoitettua maksua ei saa periä lastensuojelulain, kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain tai vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain nojalla annetusta perhehoidosta. Edellä mainituissa

palveluissa perittävistä maksuista säädetään erikseen. Kuitenkin ko. palveluissa ylläpidosta sallitaan periä maksu. Perhehoidon maksut säilynevät ennallaan uuden lain myötä useassa kunnassa.

Maksujen määräytyminen

- Lyhytaikaisessa perhehoidossa olevilta asiakkailta peritään kunnan hallintosäännön mukaisen toimielimen vahvistamien asiakasmaksujen mukainen vuorokausimaksu:

- Kokopäivän ateriapaketti 9,28 euroa / vrk
- osapäiväinen 6,80 euroa / vrk
- asuminen 6,66 euroa / vrk
- ylläpito 1,90 euroa / vrk

Osapäiväisessä perhehoidossa asiakkaalta peritään kunnan hallintosäännön mukaisen toimielimen vahvistamien asiakasmaksujen mukainen asiakasmaksu, joka on puolet lyhytaikaisen perhehoidon maksusta (vuorokausimaksusta).

4.4.3 Omaishoitajan vapaan aikainen hoito

Omaishoitajien vapaan aikainen hoito kuten kohdassa 3.2.

4.5 Kehitysvammaisten laitoshoido

Lyhytaikaisen laitoshoidon kunta ostaa tarvittaessa ulkopuoliselta palveluntuottajalta, mistä peritään maksulain 7c§ ja –asetuksen 12§ mukaiset enimmäismaksut. Alle 16 vuotiailta palvelu on maksutonta.

4.6 Kuntoutushoidon maksut

Sosiaalihoitolain mukaisesta liikkumisen tuesta peritään julkisen liikenteen maksua vastaava maksu asiakasmaksulain yleisten säännösten mukaisesti (asiakasmaksulaki 1 §).

5 LASTENSUOJELUN MAKSUT

lastensuojelumaksuja ohjaavia lakeja ovat asiakasmaksulaki 7 § ja 14 §, asiakasmaksuasetus 20 §, lastensuojelulaki 417/2007 19 § ja 77 §, sekä laki lapsen elatuksesta 704/1975.

Asiakasmaksulain 4 §:n 4-kohdan mukaan lastensuojelulaissa tarkoitettu lasten ja nuorten huolto on maksutonta. Asiakasmaksulain 7 §:ssä säädetysti maksu voidaan 4 §:n 4-kohdasta poiketen periä lastensuojelulain nojalla avohuollon laitoshuollosta tai asumispalvelusta aiheutuneiden kustannusten korvaamiseksi seuraavasti tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona lapselle annetusta perhehoidosta.

5.1 Vanhemmilta perittävät maksut

Lastensuojelulain nojalla avohuollon tukitoimena, sijaishuoltona tai jälkihuoltona lapselle annetusta perhehoidosta tai laitoshuollosta tai asumispalvelusta aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi peritään, milloin se on asianomaisten toimeentulon edellytykset ja huollolliset näkökohdat huomioon ottaen perusteltua, lapsen vanhemmilta maksu, joka on määrältään enintään lapsen elatuksesta annetun lain 1-3 §:n perusteella määräytyvän elatusavun suuruinen (asiakasmaksulaki 7 § 1 mom.)

Lapsen vanhemmilta perittävä maksu jaetaan heidän kesken maksukyvyn mukaan (asiakasmaksuasetus 20 § 1 mom.). Vanhemmilta perittävän maksun suuruutta arvioitaessa otetaan huomioon vanhemman ikä, työkyky ja mahdollisuus osallistua ansiotyöhön, käytettävissä olevien varojen määrä sekä vanhemman lakiin perustuva muu elatusvastuu, sekä lapsen kyky ja mahdollisuudet itse vastata elatuksestaan sekä seikat, joiden johdosta vanhemmille ei aiheudu lapsen elatuksesta kustannuksia tai ne ovat vähäiset (laki lapsen elatuksesta 2 §).

5.2 Lapselta tai nuorelta perittävä maksu

Kunta voi maksua vahvistamatta periä ja nostaa lapselle tulevat elatusavut siltä ajalta, jolloin lapsi saa lastensuojelulain nojalla annettua perhehoitoa, laitoshoidosta tai asumispalveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi (asiakasmaksulaki 7 § 2 ja 3 mom.)

Lastensuojelulain nojalla annetusta perhehoidosta, laitoshuollosta tai asumispalveluista aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi voidaan periä kohtuulliseksi katsottu maksu myös muista lapsen tai nuoren asiakasmaksulain 14 § :n mukaisista tuloista, korvauksista tai saamisista.

Asiakasmaksulain 14 §:n mukaiset lapsen/nuoren tulot, korvaukset tai saamiset ovat:

- Eläkkeet -
- Elinkorot -
- Elatusavut -
- Avustukset
- Muut jatkuvat taikka kertakaikkiset tulot, korvaukset tai saamiset

Lapsen/nuoren tuloista perittävän maksun määrä ei saa ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia ja se voi olla enintään 1 835,20 e/kk (asiakasmaksuasetus 773/2017, 20§).

Lapsen tai nuoren asiakasmaksulain 14 §:n mukaisista tuloista, korvauksista tai saamisista varataan kalenterikuukausittain vähintään 40% lapsen/nuoren itsenäistymisvaroiksi ja enintään 60% käytetään hoidon korvaukseksi. Itsenäistymisvarojen määrää laskettaessa lapsilisää ei oteta huomioon (Lastensuojelulaki 77§).

Vanhemmille määrätyt asiakasmaksut eivät kerrytä lapsen lapsen/nuoren itsenäistymisvaroja.